

واحد مراقبت‌های ویژه نوزادان

مؤلفین:
عفت شیخ بهاء‌الدین زاده
دکتر وحید راعی

سرشناسه	: شیخ بهاء‌الدین زاده، عفت، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: پرستاری NICU واحد مراقبت‌های ویژه نوزادان / مولفین عفت شیخ بهاء‌الدین زاده، وحید راعی
مشخصات نشر	: تهران: نشر و تبلیغ بشری: تحفه.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۸ ص.: مصور (بخشی رنگی)، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۹۹-۲۳۷-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: نوزاد — مراقبت‌های ویژه پزشکی
موضوع	: نوزاد — رشد
موضوع	: نوزاد — پرستاری و مراقبت
شناسه افزوده	: راعی، وحید، ۱۳۵۰ -
رده بندی کنگره	: RJ ۵/۲۵۳/ش ۹۴ ۱۳۸۹
رده بندی دیویی	: ۶۱۸/۹۴۰/۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۷۳۳۹۶

نام کتاب: پرستاری NICU واحد مراقبت‌های ویژه نوزادان

نام مؤلفین: عفت شیخ بهاء‌الدین زاده، دکتر وحید راعی

ناشر: بشری (مرکز نشر علوم پزشکی) با همکاری نشر تحفه

چاپ و صحافی: علامه

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۰

قیمت: ۹۵۰۰۰ ریال

مرکز پخش

تهران - خیابان انقلاب - ضلع شرقی دانشگاه تهران - خیابان قدس - پلاک ۳ واحد ۴

تلفن: ۶۶۴۰۶۴۱۵، ۶۶۴۶۵۸۰۶ فکس: ۶۶۴۹۷۸۵۴

فرید اینترنتی از سایت www.mspsc.ir مقدور می‌باشد.

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

... می‌رفتیم و می‌آمدیم، می‌آموختیم و نمره می‌گرفتیم. نمره‌های بدی هم نمی‌آوردیم. اما سؤال، بیرون منتظر ما بود. آنجا که قرار بود نقش فرشته را بازی کنیم. ما هر روز به علم خودمان اضافه می‌کردیم. اصول را یک به یک می‌آموختیم. گمان می‌کردیم که با هر اصل در آینده یک جان را نجات خواهیم داد.

و با این توشه وارد بازار درمان شدیم؛ اینجا چقدر فرشته وجود دارد؟! فرشته‌هایی که بالهای رحمت خود را جایی، شاید پشت مدارک دانشگاهی جا گذاشته‌اند؛ و دیگر اصراری برای وسعت بالهای دانش خود نمی‌بینند و صرف مدرک کارشناسی پرستاری آنها را پرستار کرده است و من می‌دیدم اصولی که آموخته بودم به یاری نادانی برخی پرستاران به فراموشی سپرده می‌شود.

هیچ اصلی باقی نمانده بود!

چه بسیار میانه راه می‌خواستیم رها کنم همه درمان را... و آزار روحی و روانی‌ام را؛ اما رها نکردم. در بخشهای متعدد و متفاوتی کار کردم. در هر بخشی مرگ و میر دیدم و بی‌تفاوتی!

بخش نوزادان از همه متأثرکننده‌تر بود، چرا که اینجا بیمارانی بستری بودند در آغاز راه. آدمهایی که تنها اندامی کوچک دارند. آدمهایی با زندگی بزرگ پیش رو... .

و ما به خود اجازه می‌دهیم با همین اطلاعات اندک، پرستار آنها باشیم و دل نسوزانیم!

کتاب حاضر به انگیزه دیدن درد و فقدان درمانگر دلسوز پدید آمده است. امید که بتواند اندکی از باری که سالها بر دوش داشته‌ام، سبک گرداند.

این کتاب، مشتمل بر سه بخش است :

۱- مشخصات نوزاد طبیعی

۲- مشخصات نوزاد بیمار و اعمالی که در جهت تطبیق وی با محیط و زندگی بهتر لازم می‌نماید.

۳- ضمایم

آنچه در مباحث مختلف کتاب در نظر گرفته شده، به هدف هر چه بیشتر کاربردی شدن آموخته‌های پرستاران و اصولی‌تر شدن آموزش پرستاری می‌باشد. چنانچه برای تمام رشته‌های علوم پزشکی اعم از پزشکی، مامایی، تکنسین اتاق عمل و... که هر یک به نوعی با نوزاد در ارتباط هستند مفید باشد، گام بزرگی خواهد بود. سپاس و قدرشناسی از تمامی عزیزانی که مرا یار بودند.

عفت شیخ بهاء الدین زاده

پیش‌گفتار

مراقبت و پرستاری از نوزادان بویژه در NICU دشوار است و این کتاب نیز مراحل دشواری را طی نموده تا شایستگی حضور در جمع همکاران محترم را پیدا کند.

گردآوری متن و تصویر از سایتهای اینترنتی و کتابها و نشریات فارسی و انگلیسی و سپس نگارش، ترجمه، تدوین و ویرایش، فرایندی گسترده و سنگین ولی شیرین و آموزنده بود.

اینجانب ۷ سال سابقه تدریس زبان تخصصی و زبان انگلیسی برای دانشجویان و دانش‌آموختگان پزشکی، پرستاری، مامایی و پیراپزشکی را دارم و با توجه به اینکه کتاب با عنوان "پرستاری NICU" در ایران کمتر منتشر شده است در حد توان در پربارسازی این اثر کوشیدم.

چاپ اول با استقبال بسیار خوبی مواجه شد و پس از انجام اصلاحات و افزودن مطالبی جدید بصورت چاپ دوم ارائه می‌گردد.

از مدیریت و کارکنان «نشر بشری» سپاسگزاری می‌کنم. به امید موفقیت‌های علمی و معنوی دانش پژوهان.

دکتر وحید راعی

فهرست مطالب

موضوع

صفحه

بخش اول : نوزاد طبیعی.....	۱
فصل اول : کلیات.....	۱
نگاهی به آمار بهداشتی کودکان و نوزادان در ایران و جهان.....	۳
دستگاه گردش خون جنین.....	۴
تغییرات ایجاد شده در نوزاد حین تولد.....	۵
آپگار.....	۷
رشد و تکامل.....	۸
- مراحل رشد و تکامل.....	۸
- عوامل مؤثر در رشد و تکامل.....	۹
- رشد و تکامل فیزیکی.....	۹
- رشد بیولوژیک.....	۹
- تکامل حرکتی.....	۹
- تکامل حسی.....	۹
- تکامل گفتاری.....	۹
- تکامل اجتماعی.....	۹
- نظریه‌های تکامل.....	۱۰
- رفلکس‌های شیرخوارگی.....	۱۱
- موارد مهم رشد فیزیکی.....	۱۳
- گریه نوزاد.....	۱۴
- رفتار نوزاد.....	۱۵
- ایمنی نوزاد.....	۱۵
فصل دوم : تاریخچه و شرح حال نوزادان.....	۱۷
بررسی بالینی سن جنینی.....	۱۹
معاینه فیزیکی نوزاد.....	۱۹
- وضع ظاهری.....	۲۲
- پوست.....	۲۲
- جمجمه.....	۲۷
- چشم‌ها.....	۳۰
- گوش‌ها.....	۳۰
- بینی.....	۳۰
- دهان.....	۳۰
- گردن.....	۳۱
- سینه.....	۳۱
- ریه‌ها.....	۳۱
- قلب.....	۳۲
- شکم.....	۳۲

۳۳	- بندناف.....
۳۳	- ناحیه تناسلی.....
۳۳	- مقعد.....
۳۴	- اندامها.....
۳۴	- عصب و عضله.....
۳۴	اندازه‌های طبیعی نوزاد.....
۳۷	فصل سوم : مراقبت از نوزاد.....
۳۹	مراقبت در اتاق نوزادان.....
۳۹	ارتباط نوزاد - مادر.....
۴۰	اتاق نوزادان و تغذیه با شیر مادر.....
۴۰	طریقه قرار دادن نوزاد.....
۴۱	طریقه برداشتن نوزاد.....
۴۱	ویتامین K.....
۴۲	مراقبت از بندناف.....
۴۳	پیشگیری از عفونت.....
۴۳	حمام دادن.....
۴۳	خسته.....
۴۳	ماساژ نوزادان.....
۴۶	درد در نوزادان.....
۴۸	واکسیناسیون.....
۴۸	ترخیص.....
۴۹	فصل چهارم : شیردهی به نوزاد.....
۵۱	شیر مادر.....
۵۱	- تولید شیر در مادر.....
۵۲	- رفلکس خروج شیر.....
۵۲	- انتقال و ذخیره شیر.....
۵۳	- تغذیه با شیر مادر.....
۵۳	- فواید شیر مادر برای مادر و نوزاد.....
۵۴	- موارد منع شیردهی مادر.....
۵۴	- مراقبت از نوک پستان.....
۵۴	- پرخونی و احتقان پستان.....
۵۴	- وضعیتهای شیردهی مادر و نوزاد.....
۵۵	- الگوهای شیردهی.....
۵۶	- دفعات شیردهی.....
۵۶	- شیردهی در شب.....
۵۷	شیر گاو.....
۵۹	فصل پنجم : تعادل آب و الکترولیت.....
۶۱	هیپوناترمی.....
۶۱	هیپرناترمی.....
۶۲	هیپوکالمی.....

۶۲	هیپرکالمی
۶۳	تعادل کلسیم و فسفر
۶۳	کنترل آب
۶۳	مایع مورد نیاز
۶۴	پایش تعادل مایع
۶۴	- اندازه گیری دقیق وزن بدن
۶۴	- اندازه گیری حجم ادرار
۶۵	- آنالیز ادرار
۶۵	هیپوگلیسمی
۶۶	هیپرگلیسمی
۶۷	بخش دوم : مراقبتهای ویژه
۶۷	فصل ششم : واحد مراقبتهای ویژه نوزادان
۶۹	آشنایی با واحد مراقبتهای ویژه نوزادان
۶۹	مراقبت پزشکی در NICU
۶۹	تیم پزشکی و پرستاری
۷۱	مشخصات NICU
۷۳	مراقبت از نوزاد در NICU
۷۳	عکس العمل نوزاد به NICU
۷۴	نشانه های هشدار دهنده و بیانگر مشکل نوزاد
۷۸	انتقال نوزاد
۸۳	فصل هفتم : روش های تشخیصی و درمانی
۸۵	گذاردن لوله معدی
۸۵	- لوله دهانی - معدی
۸۵	- لوله بینی - معدی
۸۵	- لوله ترانس بیلوریک
۸۷	نمونه گیری
۸۷	- نمونه گیری مویرگی
۸۷	- نمونه گیری وریدی
۸۹	- نمونه گیری شریانی
۹۰	کانولاسیون ورید محیطی
۹۲	کانولاسیون شریان محیطی
۹۲	راه وریدی محیطی طولانی
۹۳	کاتتریزاسیون رگ ناف
۹۳	- کاتتریزاسیون ورید ناف
۹۵	- کاتتریزاسیون شریان ناف
۹۶	کاتتر مرکزی وارد شده از راه پوست (PICC)
۹۷	کاتتر شریان محیطی (PAL)
۹۷	کاتتر مرکزی جراحی (Cutdown)
۹۸	درن قفسه سینه
۹۹	پونکسیون لومبر (LP)

۱۰۰	جمع‌آوری نمونه ادرار.....
۱۰۰	آسپیراسیون سوپراپوبیک.....
۱۰۱	لوله داخل تراشه (ETT).....
۱۰۵	فصل هشتم : صدمات زایمانی
۱۰۷	انواع صدمات زایمانی.....
۱۱۳	فصل نهم : نوزادان پرخطر و مشکلات شایع آنها
۱۱۵	نوزادان مادران دیابتی.....
۱۱۸	نوزادان نارس.....
۱۲۶	حمایت تنفسی.....
۱۲۶	- فشار مثبت مداوم راه هوایی (CPAP).....
۱۲۸	- NCPAP در نوزادان نارس.....
۱۳۰	- تهویه با فشار مثبت (PPV).....
۱۳۲	- تهویه با فشار مثبت متناوب (IPPV).....
۱۳۲	- تهویه متناوب همزمان (SIMV).....
۱۳۲	- تهویه شروع شونده با تنفس بیمار (PTV).....
۱۳۳	- جدا کردن نوزاد از دستگاه تهویه.....
۱۳۳	- تهویه با فرکانس بالا (HFV).....
۱۳۴	- تهویه فورانی با فرکانس بالا (HFJV).....
۱۳۴	- قطع جریان پر فرکانس (HFFI).....
۱۳۴	- نوسان پرفرکانس (HFO).....
۱۳۵	- فشار منفی خارج قفسه سینه (NEP).....
۱۳۶	- اکسیژناسیون غشایی خارج بدنی (ECMO).....
۱۳۷	نوزادان دیررس.....
۱۳۸	نوزادان با وزن تولد کم (LBW).....
۱۴۳	محدودیت رشد داخل رحمی (IUGR).....
۱۴۵	فصل دهم : بیماریها و مسائل رایج نوزادان
۱۴۷	مکانیسمهای کسب گرما.....
۱۴۸	دمای خنثی.....
۱۴۸	مکانیسمهای اتلاف گرما.....
۱۴۸	هیپوترمی.....
۱۵۰	استرس سرما.....
۱۵۰	آسیب ناشی از سرما.....
۱۵۱	هیپترمی.....
۱۵۱	توکشیدگی بین دنده‌ای.....
۱۵۲	آپنه در نوزادان نارس.....
۱۵۳	تاکی پنه گذرای نوزادی (TTN).....
۱۵۴	سندرم زجر تنفسی نوزاد (IRDS).....
۱۵۶	سندرم آسپیراسیون مکنونیوم (MAS).....
۱۶۰	سندرم مرگ ناگهانی نوزاد (SIDS).....
۱۶۱	رتینوپاتی نوزادان نارس (ROP).....

۱۶۲	آنتروکولیت نکروزان (NEC)
۱۶۳	رفلاکس معده به مری (GER)
۱۶۵	اسهال
۱۶۸	زردی نوزادی
۱۶۸	- فیزیوپاتولوژی
۱۷۰	- زردی شیر مادر
۱۷۱	- ایکتر پاتولوژیک
۱۷۱	- زردی ناشی از کمبود G6PD
۱۷۱	- ناسازگاری Rh
۱۷۲	- معاینه بالینی
۱۷۳	- فتوترابی با اشعه فرابنفش
۱۷۶	- ایمونوگلوبولین داخل وریدی
۱۷۶	- تعویض خون
۱۷۸	- داروها
۱۷۹	- هیدروپس جنینی
۱۷۹	- کرنیکتروس
۱۸۱	کاندیداز در نوزادان
۱۸۳	برفک
۱۸۴	عفونت در نوزادان
۱۹۴	سندرم پاسخ التهابی سیستمیک (SIRS)
۱۹۴	شوک سپتیک
۱۹۹	نکاتی در مورد خون و فراورده‌های خونی
۲۰۰	توصیه‌های پرستاری در مورد ترانسفوزیون خون
۲۰۰	عوارض تزریق خون و فراورده‌های آن
۲۰۱	انعقاد داخل رگی منتشر (DIC)
۲۰۴	بیماری خونریزی دهنده نوزادان (HDN)
۲۰۵	خونریزی اطراف بطنی - داخل بطنی (PIVH)
۲۰۸	تشنج
۲۱۳	مننژیت
۲۲۱	فصل یازدهم : اورژانس‌های نوزادان
۲۲۳	چوکینگ
۲۲۵	آسفکسی حوالی تولد
۲۲۶	آنفالوپاتی هیپوکسیک - ایسکمیک (HIE)
۲۲۸	احیاء در نوزادان
۲۲۸	- کلیات احیاء
۲۲۹	- خفگی و بیحالی
۲۲۹	- اصول احیاء موفق
۲۳۱	- تکنیک‌های احیاء
۲۳۵	- تهویه
۲۳۷	- بگ‌های تهویه

۲۳۷		بگ‌های خود متسع شونده (آمیوگ)
۲۳۸		بگ‌های وابسته به جریان
۲۳۸		ماسک‌های صورت
۲۳۹		تهویه با ماسک حنجره‌ای
۲۴۱		فشردن قفسه سینه
۲۴۴		راه‌های تجویز دارو
۲۴۵		افزاینده‌های حجم
۲۴۶		بی‌کربنات سدیم
۲۴۶		اپی‌نفرین
۲۴۷		مراقبت از نوزاد پس از احیاء
۲۴۸		حمایت از خانواده نوزاد
۲۴۸		عدم شروع احیاء
۲۴۸		قطع احیاء
۲۴۹		بخش سوم : ضمائم
۲۵۱		ضمیمه ۱ : جدول مقادیر نوزاد در نوزاد
۲۵۳		ضمیمه ۲ : فهرست مهارت‌های پرستار NICU
۲۵۹		ضمیمه ۳ : فهرست منابع فارسی و انگلیسی
۲۶۳		ضمیمه ۴ : تصاویر رنگی